

Архиепископът на Тиатир и Великобритания Никита (Вселенска патриаршия): Да не изпадаме в крайности, но да вървим по Христовия царски път

Трудности има, защото у нас има егоизъм

Българската църква да дава добри плодове, а нейните чедра да останат верни на Божието дело

Негово Високопреосвещенство архиепископът на Тиатир и Великобритания Никита от Вселенската патриаршия бе у нас по повод честванията на стогодишнината от освещаването на Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“. За църковната проповед в далечния изток, почитането на забравени светии в Западна Европа, съвременните проблеми като трафика на хора и робството, както и за това как да съхраним себе си сред трудностите – разговаряме с архиепископ Никита в специално интервю дадено за официалния сайт на Св. Синод и „Църковен вестник“.

– Ваше Високопреосвещенство, Вие служите във Великобритания, но

служението ви преминава през Хонконг. Споделете повече за мисионерството ви в страните от Югоизточна Азия?

– Благодаря за дадената ми възможност да поговорим и да споделя няколко думи, за да запозная вашите читатели не само с моите лични дела, но с църковната мисия в Югоизточна Азия. Живях единадесет години в Хонконг – Далечния Изток. И там, както и по целия останал свят хората търсят Истината. Разбира се, за нас единствената истина е Христос. Условиата бяха доста трудни. Нямаше организирана митрополия или епископия и отидох – по решение на Вселенската патриаршия – не само, за да организирам такава, но и за да донеса със себе си учението на Църквата и Христовата истина по онези места. Тогава това бе една митрополия, която обхващаше двадесет и три държави. Като започнем от Индия, Пакистан, Афганистан, та чак до Китай, Хонконг, Индонезия, Малайзия, Тайван и др.

Разбирате, че там има различни народи и народности с различни езици, но най-разпространен бе английският език. И така, чрез английския език, се опитвахме да преведем и по този начин да предадем Христовото учение на онези народи. Имаше някои традиции, които бяха трудноразбираеми за нас. Един пример – в Индия служех без обувки, защото за тях е невъзможно да си представят някой да влиза в Божия храм и да носи обувки или да служи с обувки, с които ходи по улиците. Одеждите им пък бяха от азиатски платове, като в Индонезия платовете бяха от плата батик[1], а в Китай бяха копринени с изрисувани дракони по тях. А това беше, за да можем да влезем в духа на народа чрез платовете, чрез музиката, чрез иконите. Дори иконите бяха изработени от плата батик в Индонезия тъй като самата дума батик на местния език означава „да пиша“. Разбирате проблемите и трудностите, но и развиваната от Църквата дейност там, за да проповядваме евангелското слово на Правдата.

– Вече пет години сте архиепископ във Великобритания. Как се организира църковният живот там?

– Митрополията на Тиатир е основана преди много години. Първият митрополит е Герман, а след него има двама митрополити, които са носили името Атинагор, след това са митрополитите Методий (Фуияс), Григорий и аз като техен наследник. Днес това е една доста голяма архиепископия, която обхващаше и Ирландия, но тя вече съставлява отделна митрополия.

Паството на нашата архиепископия е повече от половин милион души.

За последните пет години Православието приеха почти 7000 души, които не

са от традиционно православни народи, т.е. не са гърци, българи, а са англичани, шотландци, ирландци и уелсци. Имаме катехизаторска програма за тези хора и всеки вторник вечер се провеждат занимания, като записаните хора там са почти 500 души. Програмата се ръководи от нашия протосингел архим. Нифон. След като преминат програмата, приемат и свето кръщение. Хората по тези земи търсят нещо, търсят Истината, търсят самия Христос. За съжаление Англиканската църква губи паството си. Затварят църквите си, но има хора, които търсят Христа, Истината и Преданието. Ние имаме това Предание, тази Истина. Имаме Христос и толкова проповядваме за Разпнатия и Възкръсналия, предавайки го на хората и изпълвайки тяхното очакване от нас.

– Обединеното кралство е страна с мултикултурно население. Как се постига баланс сред толкова различни националности?

– Светата архиепископия на Тиатир не е национална архиепископия, както са другите православни църкви в диаспора. Ние сме част от Вселенската патриаршия, но прегръщаме всички народности в Обединеното кралство. В този момент част от нашето паство не са само гърци и кипърци, но са и българи, руснаци, украинци, французи, поляци, американци, уелсци, шотландци, британци, ирландци и още много други. В нашите енории се служи на различни езици, като имаме около 25-30 енории, в които се служи само на английски, защото това е тяхната традиция, която аз съм наследил. Но другите енории или са двуезични, или са триезични. Имаме например една енория, в която 90% са румънци, но са част от светата Архиепископия на Тиатир. Имаме и една енория, в която се служи на славянски, в която свещеникът е от руски произход, но служи в нашата архиепископия на славянски. Имаме две енории, в които се служи на украински, като всичко е в зависимост от паството. В някои градове имаме повече от една енории, а в най-широките граници на Лондон имаме 27 енории и хиляди вярващи.

– Слава Богу! Вие ръководите Комитета на Вселенската патриаршия за трафика на хора и съвременното робство от 2017 г. насам. Каква е работата на комитета през последните години и как да се преборим със съвременното робство?

– С благословието на Вселенския патриарх Вартоломей беше учредена комисия, която се занимава с проблемите на съвременното робство и с така наречения трафик на хора. Това е сериозен проблем и е проблем за Православието. Повечето от съвременните хора не знаят какво представлява съвременното робство. Те смятат, че то се отнася само до проституцията, но

това е най-малкото в случая. Повечето от съвременните роби, жертви на тази търговия, се занимават с различни видове тежък физически труд на границите на закона. Опитваме се да осведоим хората, така че децата да не се превръщат в жертви. Четох някога една книга, написана в Лаос, Югоизточна Азия, в която се разказва за една майка, която продала своята дъщеря за 14 долара, за да стане робиня. После съжалила много за това, че е взела само 14 долара... Не се е разкажала за това, че е продала дъщеря си, за да стане сексуална робиня, а съжалила, защото я продала за малко пари. Ние се опитваме да информираме хората за този проблем и за това как можем да защитим не само младите хора, но и всички останали. Подготвили сме книга, която е написана на английски език, с различни уроци – въпроси и отговори, за да може да информираме хората и, ако е Божията воля и с благословението на Българския патриарх Даниил, книгата ще бъде издадена и на български език, за да може хората да бъдат малко по-внимателни и да предпазим народа Божий от всички тези изпитания.

– Възможно ли е възраждане на почитанието към забравените светии в Англия и Ирландия?

– Наскоро излезе нова книга за светиите в Шотландия. В последно време изографисваме няколко параклиса и добавяме не само традиционните православните светии, като свети Георги, свети Димитър, света Ирина, света Екатерина, но и светиите, просияли в Британия, като свети Албан, свети Кътбърт, за да може вярващите да се запознаят с живота и делата и на тези светии. Нарисували сме и свети Мойсей Мурин от Етиопия, свети Митрофан Китайски, разбира се и свети Паисий Светогорец, свети Софроний от Есекс, за да знаят хората, че и днес има светии.

Ние се опитваме, когато кръщаваме британци да им даваме имена на местни техни светии.

Имаме много вече деца, които носят имената Албан, Кътбърт, Бригита, за да може да не се загубят тези имена на светии в историята на Църквата. Опитваме се по всякакъв начин да съхраним това предание.

– Съвременното ни е изпълнено с много трудности, но как да запазим себе си сред проблемите в живота ни?

– Църквата има отговор за всичко. Ако няма отговор в момента, то ще го открие и когато някой проявява послушание към Църквата и живее живот по Христа – няма проблеми. Трудности има, защото имаме егоизъм. Първото, което трябва да направим е да открием добър духовен наставник и той ще ни

ръководи по Божия път. Когато живеем като християни, когато живеем тук в света като Божии човеци, тогава животът ни ще бъде изпълнен с Христос. Отговорността на първо място е в родителите, защото, нека бъдем искрени, децата не идват много на църква. Те си имат своите приоритети. Родителите много пъти се ядосват, но те трябва на първо място да се научат да прощават на децата си и винаги да проявяват любов към тях, и най-накрая да бъдат пример за тях. Когато децата идват при нас на изповед и се оплакват от своите родители, то ние им казваме да им простят, да ги обичат и да бъдат добър пример за тях. Ако сме добри християни, то прощаваме на всички, проявяваме любов и сме добър пример за целия свят. Днес например няма пропаст между Православието и науката. Няма пропаст между Православието и медицината. Ние трябва да намерим верния път, моста, който съединява едното с другото. Не да изпадаме в крайности, но да вървим по Христовия път, който е царски път.

– Ваше Високопреосвещенство, вие сте у нас по повод стогодишнината от освещаването на Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“. Какво е Вашето впечатление от първото Ви посещение в България, както и от срещата Ви с новоизбрания Български патриарх и членовете на Св. Синод, с които общувахте през последните дни?

– На първо място видях благочестието на народа. Става дума за обикновени, непресторени човеци, които идват в Църквата, за да подирят на първо място Божията благодат и Божието благословение. Видях любовта на народа, която той прояви не само към мен, но и към всички гости. Бих искал да обърна внимание на личността на вашия патриарх, с когото се бях запознал още в Америка, което той ми припомни при нашата среща. У него видях духовна простота, смиреномъдрие, любов и мъдрост, които има. Бог го постави на това място! Когато бяхме насаме в една от срещите ни, му споделих, че Пресветия Дух ръководи Църквата и Светият Дух ръководи избора на патриарх! Казах му: „Не бой се. Продължавай своето дело, като благославяш народа. Бъди добър пастир и с твоя пример ще доведете народа до там, до където той трябва да стигне“. Българската църква е благословена, че има такъв смирен човек, че има един добър пастир, че има духовен човек за пастир. Това, което е определящо за него е неговия подвижнически, аскетичен характер. Пак казвам – смиреномъдрие и духовна простота. Сигурен съм, че ще бъде добър патриарх. Благопожелавам Българската църква да дава добри плодове, а нейните чедра да останат верни на Божието дело и на делото на Църквата.

С архиепископ Никита разговаря Ангел Карадаков.

Визитка:

Архиепископ Никита (Лулиас) е роден на 22 юни 1955 г. в семейство на второ поколение гръцки емигранти в Тампа, Флорида, САЩ. Завършва с отличие университета във Флорида през 1976 г. След като завършва бакалавърска степен се записва да учи в гръцкото православно училище „Светият Кръст“, където завършва магистратура през 1980 г. В периода 1981-1982 г. завършва следдипломно обучение в Солунския университет, а в периода 1992-1993 г. учи в Духовната академия на Санкт Петербург, Русия.

Архиепископ Никита е избран за епископ от Светия синод на Вселенската патриаршия през декември 1996 г., за да проповядва православно християнство в страните от Югоизточна Азия. Ръкоположен е за митрополит на Хонконг и Югоизточна Азия на 14 декември 1996 г. По-късно е избран за митрополит на Дарданелите и назначен за директор на Православния институт „Патриарх Атинагор“ в Бъркли, Калифорния през 2007 г. От 2017 г. ръководи Комитета на Вселенската патриаршия за трафика на хора и съвременното робство, срещайки се с различни лидери и организирайки международни форуми по въпроса.

На 12 юни 2019 г. е избран за архиепископ на Великобритания от Светия синод на Вселенската патриаршия. Интронизиран е на 27 юли 2019 г. в катедралата „Св. София“ в Лондон.

[1] Батик е техника в изкуството и текстила, при която се използва восък, за да се изрисуват тъкани, картини, яйца и др. Думата е с явански произход и производна на думите амба („пиша“) и титик (от индонезийски „точка“).

bg-patriarshia.bg